

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **A. G.**, zastoupený JUDr. Petrem Navrátilem, advokátem se sídlem Joštova 4, Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, odboru azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2011, č. j. OAM-1374/VL-20-P12-R2-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 1. 2012, č. j. 32 Az 9/2011 - 59,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení projednávané věci

[1] Žalobce podal dne 7. 12. 2006 žádost o udělení mezinárodní ochrany (resp. tehdy o udělení azylu) v České republice. Žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 6. 2007, č. j. OAM-1374/VL-20-ZA05-2006, mezinárodní ochranu neudělil. Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 19. 12. 2007, č. j. 56 Az 120/2007 – 23, zamítl žalobu proti tomuto rozhodnutí. Nejvyšší správní soud však rozsudkem ze dne 13. 8. 2008, č. j. 1 Azs 29/2008 – 50, rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud v Brně následně rozsudkem ze dne 28. 5. 2009, č. j. 56 Az 142/2008 – 69, potvrdil rozhodnutí žalovaného ve výroku o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“) a zrušil rozhodnutí ve výroku o neudělení mezinárodní ochrany dle § 14a zákona o azylu a v tomto rozsahu vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

[2] Žalovaný následně v záhlaví specifikovaným rozhodnutím neudělil podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu žalobci mezinárodní ochranu. Krajský soud v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) žalobu proti tomuto rozhodnutí žalovaného v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že původní rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno pouze ve výroku o neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

Ohledně výroku o neudělení azylu dle § 12 zákona o azylu bylo tedy pravomocně rozhodnuto a tato skutečnost brání opětovnému projednání. Žalovaný v nově vedeném řízení neshledal, že zde jsou nové skutečnosti, které by mohly vést ke změně názoru ve vztahu k udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Soud se proto otázkou neudělení azylu podle tohoto ustanovení nezabýval.

[4] Co se týče rozhodnutí o doplňkové ochraně podle § 14a zákona o azylu, podle krajského soudu žalovaný shromáždil aktuální informace o zemi původu žalobce a tyto konfrontoval s jeho azylovým příběhem. Ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí ze dne 22. 11. 2010 č. j. 122001/2010-LPTP, vyplývá, že Arménská lidová strana (HŽK) je malou politickou stranou (má asi 600 členů a v posledních parlamentních volbách v roce 2007 získala jen 1,68 % hlasů). Její současný politický vliv a význam je malý. Z této zprávy dále plyne, že žádný z členů HŽK nebyl pro své politické přesvědčení pronásledován nebo vězněn. Žalobce kromě vyslovených obav ze svého pronásledování z důvodu členství v této straně, nepředložil žádný důkaz, jenž by svědčil o situaci opačné, než jak plyne z uvedené zprávy. Tvrdí, že se proti němu připravuje falešné obvinění ze závažného trestného činu, oficiálně však nebyl až do dnešního dne z ničeho obviněn.

[5] Krajský soud nepřisvědčil ani žalobní námitce stran pochybení žalovaného při hodnocení důkazů předložených žalobcem. Z předložené průkazky vyplývá, že byl členem HŽK, což žalovaný nijak nezpochybnil. Kromě této skutečnosti však uvedený důkaz nedokládá žádné skutečnosti relevantní pro úvahu o nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Vyslovené obavy z návratu zásadně snižuje skutečnost, že žalobce v roce 2005 vycestoval z ČR do Arménie, aby si tam uspořádal své osobní záležitosti (zásnuby), pobýval na území Arménie po dobu jednoho měsíce a opět bez jakýchkoli potíží a bez zájmů státních orgánů o jeho osobu vycestoval zpět do ČR.

[6] Podle krajského soudu nelze v kontextu celé žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany přehlédnout základní pohnutku, proč o udělení mezinárodní ochrany v ČR požádal, tedy evidentní snahu o legalizaci pobytu (žádost byla podána poté, co si žalobce nemohl vzhledem ke ztrátě zaměstnání prodloužit pracovní vízum). Krajský soud nepřisvědčil ani žalobní námitce, že žalovaný neseznámil žalobce s výpovědí jeho otce K. G. a rozhodnutí je z toho důvodu nepřezkoumatelné. Soud připustil, že žalovaný v průběhu podrobného doplňujícího pohovoru dne 1. 11. 2010 (*pozn. soudu – správně ze dne 25. 10. 2010*) výslovně žalobce neseznámil s obsahem výpovědi jeho otce, podle soudu však přezkoumávané rozhodnutí nevychází ze vzájemné konfrontace výpovědí těchto dvou osob a proto tato námitka nemohla mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí.

[7] Krajský soud uzavřel, že v řízení nebylo prokázáno, že by v případě návratu žalobci hrozilo skutečné nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. V Arménii v současné době neprobíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt a vycestování žalobce nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR. Žalobcem uváděné obavy z postihu ze strany současného prezidenta Serje Sarkisjana považuje soud za nadhodnocené. Důkazní břemeno k této obavě leží na žalobci, který žádné důkazy o postihování politických oponentů ze strany vládnoucího prezidenta nepředložil. Důvody pro postup podle § 14b zákona o azylu nebyly v případě žalobce zjištěny – krajský soud se s tímto závěrem žalovaného ztotožnil.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností.

[9] Stěžovatel v první řadě poukázal na skutečnost, že žalovaný v nesouladu s výrokem I. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2009, č. j. 56 Az 142/2008 – 69, opětovně rozhodoval o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu. Tato skutečnost měla za následek zmatečnost celého správního řízení a již z tohoto důvodu měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit. Stěžovatel tuto námitku uplatnil již v žalobě, krajský soud se s ní však přesvědčivým a přezkoumatelným způsobem nevyřadil.

[10] Stěžovatel zdůraznil, že Nejvyšší správní soud vyslovil ve věci závazný právní názor pro žalovaného i krajský soud, podle něhož je nutno zásadním způsobem doplnit a znovu opakovat dokazování, a to zejména o důkazy navrhované a předkládané samotným stěžovatelem, provést jejich hodnocení a přezkoumatelným způsobem rozhodnutí odůvodnit. Nové rozhodnutí správního orgánu však fakticky neobsahuje žádné odůvodnění, ani hodnocení provedených důkazů.

[11] Stěžovatel především považuje za nepřezkoumatelný výrok napadeného rozhodnutí v části týkající se neudělení mezinárodní ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný zde zcela v rozporu s návodem Nejvyššího správního soudu ignoruje veškeré stěžovatelem uváděné skutečnosti, aniž by se byl jen pokusil o polemiky či jejich vyvrácení na základě provedených důkazů. Žalovaný pomíjí negativní skutečnosti týkající se události z roku 1999, kdy došlo k atentátu na K. D. a dopadů těchto událostí na postavení strany HZK. Nelze rovněž přehlédnout (jak to učinil žalovaný), že od posledního projednání věci došlo s ohledem na tvrzení stěžovatele k podstatné události – zvolení Serje Sarkisjana prezidentem. S jeho působením spojoval stěžovatel obtíže své a svého otce v zemi původu. Tato osoba, původně zastávající funkci ministra obrany, je nyní v daleko mocensky exponovanější pozici, což obavy stěžovatele prohlubuje. Žalovaný k tomu bez opory v jakýchkoli důkazech uvedl jen, že tato skutečnost není důvodem pro revizi jeho závěrů.

[12] Žalovaný opomenul reagovat na další stěžejní výtku Nejvyššího správního soudu ohledně závěru, že důvodnost obav stěžovatele je snižována vycestováním a návratem z Arménie do ČR. Stěžovatel tyto okolnosti podrobně popsal a vysvětlil, jakým způsobem byly jeho vstup a vycestování utajeny. Žalovaný nadto přes zcela jasně formulovanou výtku Nejvyššího správního soudu stěžovatele neseznámil s protokoly o výslechu jeho otce, přičemž skutečnosti uváděné stěžovatelem a jeho otcem žalovaný vzájemně konfrontuje, aniž by je k důkazu v tomto řízení provedl.

[13] Stěžovatel uzavírá, že přestože tyto námitky uplatnil v žalobě, krajský soud se s nimi přesvědčivým a přezkoumatelným způsobem nevyřadil, neboť v rámci odůvodnění bez bližšího rozboru a úvah převzal veškeré závěry a tvrzení správního orgánu. Krajský soud navíc přezkum zákonnosti rozhodnutí žalovaného založil na nepřípustném obratu důkazního břemene, kdy po žadateli o mezinárodní ochranu požaduje přednesení důkazů o pravdivosti jím tvrzených skutečností.

[14] Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu projednání.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitku ohledně výroku svého rozhodnutí považuje za neoprávněnou, neboť jím stěžovateli nezpůsobil na jeho právech žádnou újmu. Pokud stěžovatel napadá výrok v části o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, činí tak čistě z procesní opatrnosti. Správní orgán dostatečně zdůvodnil své závěry ve vztahu k výroku

ohledně § 12 zákona o azylu a poskytl i dostatečný prostor rozboru žadatelových vyjádření. Žalovaný zdůrazňuje, že zohlednil stěžovatelova tvrzení týkající se jeho obav z návratu do vlasti, jeho azylový příběh konfrontoval i s aktuálními informacemi o Arménii. Pokud stěžovatel nesouhlasil se závěry správního orgánu, měl příležitost uvést v žalobě na podporu svého stanoviska důkazy způsobící tyto závěry vyvrátit či zpochybnit.

[16] Žalovaný setrvává na svém stanovisku, i co se týče pobytu stěžovatele na území Arménie za účelem zásnub. Odjezd, pobyt ve vlasti i návrat, jakkoli utajený, neznamenal pro stěžovatele tak významný zdroj obav, aby pro ně odložil soukromé záležitosti a vyhnul se riziku, jehož se v případě návratu dle svého nynějšího tvrzení obává. Stěžovatelův příjezd ani vycestování nepodnítily arménské státní orgány k aktivitě, jakou by bylo možno očekávat vzhledem k jeho obavám. Negování nelegálnosti pobytu v ČR má pouze deklamativní povahu, sám stěžovatel potvrdil v průběhu správního řízení skutečnosti svědčící o opaku. Stejně tak podle žalovaného není opodstatněná námitka konfrontace s tvrzeními stěžovatelova otce, neboť přezkoumávané rozhodnutí z takové konfrontace nevychází.

[17] Žalovaný v dalším plně odkazuje na správní spis a navrhuje odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal přípustnost kasační stížnosti a konstatoval, že tato je podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního; dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.), která je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Soud dále vážil přípustnost kasační stížnosti s ohledem na § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je opakovaná kasační stížnost v téže věci přípustná jen tehdy, je-li jako její důvod namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[19] V daném případě Nejvyšší správní soud zrušil první rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 12. 2007, poté Krajský soud v Brně vydal další rozsudek ze dne 28. 5. 2009, jímž zčásti zrušil původní rozhodnutí žalovaného. Nyní napadeným rozsudkem (ze dne 26. 1. 2012) krajský soud rozhodoval o žalobě proti novému rozhodnutí. Přestože tak měl činit stále v mezích závazného právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 13. 8. 2008, č. j. 1 Azs 29/2008 – 50, nejedná se o případ spadající pod výlukou podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Předmětem žaloby a nyní napadeného rozsudku bylo jiné správní rozhodnutí, žaloba stála na jiných důvodech, než které již dříve posoudil Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost je tedy z hlediska zkoumaného ustanovení přípustná.

III.A Přijatelnost kasační stížnosti

[20] Nejvyšší správní soud se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti zabýval ve smyslu § 104a s. ř. s. otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[21] K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azyly) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

Podle tohoto usnesení se o případ přijatelnosti kasační stížnosti může jednat mj. tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[22] Nejvyšší správní soud shledal, že došlo k hrubému pochybení krajského soudu při výkladu hmotného a procesního práva, což vedlo k nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nesrozumitelnost (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). V kontextu nyní projednávané věci je však nutno zdůraznit, že toto zásadní pochybení krajského soudu nemohlo mít dopad do právního postavení stěžovatele, jak soud vysvětlí níže (*III.B*), a proto kasační důvod namítající toto pochybení krajského soudu nemohl založit v této části přijatelnost kasační stížnosti.

[23] Stejně tak shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou v části mířící proti nesprávnému vypořádání otázky doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (srov. *III.C*).

III.B Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu

[24] V nyní souzené věci bylo první rozhodnutí žalovaného, kterým stěžovateli nebyla udělena podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu mezinárodní ochrana, rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2009, č. j. 56 Az 142/2008 – 69, zrušeno, a to toliko ve výroku o neudělení mezinárodní ochrany podle § 14a zákona o azylu (výrok II. rozsudku). Výrokem I. tohoto rozsudku byla žaloba v návrhu, aby soud zrušil rozhodnutí žalovaného ve výroku o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu zamítnuta. Žalovaný následně vydal v záhlaví označené rozhodnutí, kterým stěžovateli opět neudělil podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu mezinárodní ochranu.

[25] Stěžovatel již v žalobě namítal, že žalovaný v rozporu s výrokem I. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2009 opětovně rozhodoval o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, což má dle stěžovatele za následek zmatečnost celého správního řízení.

[26] Krajský soud ve vztahu k této námitce konstatoval, že *obledně výroku o neudělení azylu žalobci dle § 12 zákona o azylu bylo tedy pravomocně rozhodnuto a tato skutečnost brání opětovnému projednání (§ 159a odst. 5 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád v platném znění za použití § 64 s. ř. s.)*. Tento závěr může být správný, nicméně konstatoval-li soud, že je zde založena překážka věci pravomocně rozhodnuté, tedy že pro vydání rozhodnutí žalovaného v dotčené části nebyly splněny podmínky řízení, měl z tohoto svého konstatování vyvodit příslušné procesní důsledky. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost také rozhodnutí, jehož výrok je v rozporu s odůvodněním (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130). Tento případ nastal v nyní projednávané věci – ačkoli krajský soud v odůvodnění konstatoval, že pro opětovné projednání neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu nejsou z důvodu překážky věci pravomocně rozhodnuté dány podmínky, nenašel tento právní názor odraz ve výroku rozsudku. Krajský soud měl pro tuto vadu řízení zrušit ve výroku o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu (resp. podle § 12 až § 14 a § 14b) rozhodnutí žalovaného.

[27] Nejvyšší správní soud na tomto místě akcentuje, že toto byt' závažné pochybení krajského soudu nemohlo mít v kontextu nyní projednávané věci vliv na právní postavení stěžovatele. Důsledkem pochybení krajského soudu i žalovaného je totiž „nadbytečná“ existence části rozhodnutí žalovaného, která při správném procesním postupu neměla být vydána. Tato nezákonně vydaná část rozhodnutí žalovaného však nijak nezhoršuje postavení stěžovatele, ani se jinak nedotýká jeho právního postavení. Jak vyplývá z výše uvedeného, žalovaný v souzené věci rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany stěžovateli podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, ačkoli měl vzhledem k předcházejícím řízením rozhodovat toliko o podmínkách pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu; posuzování dalších forem mezinárodní ochrany bránila překážka věci pravomocně rozhodnuté. To, že žalovaný o těchto formách mezinárodní ochrany rozhodl „navíc“, nemohlo mít dopad do právního postavení stěžovatele, neboť pokud by o nich správně nerozhodoval vůbec, zůstalo by jeho postavení naprosto stejné. Tato námitka proto není přijatelná (srov. shora citované usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39).

[28] Nutno také zdůraznit, že ze shora uvedených důvodů se již Nejvyšší správní soud nezabýval námitkami mířícími do nesprávného právního posouzení otázek souvisejících s neudělením mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu – vzhledem k tomu, že nebyly splněny podmínky řízení pro vydání rozhodnutí o neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu, není možno ani věcně projednat námitky mířící do této části rozhodnutí žalovaného.

III.C

Nesprávné posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu

[29] Vzhledem ke skutečnosti, že výrok o neudělení mezinárodní ochrany podle §§ 12, 13 a 14 zákona o azylu a výrok o nesplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle §§ 14a a 14b cit. zákona je dle ustálené judikatury zdejšího soudu (rozsudek NSS ze dne 25. 5. 2005, č. j. 3 Azs 272/2004 – 67, a ze dne 17. 2. 2006, č. j. 4 Azs 11/2005 – 90, ve spojení s rozsudkem NSS ze dne 22. 7. 2009, č. j. 8 Azs 20/2009 – 99) nutno považovat za výroky relativně nezávislé, mohl Nejvyšší správní soud i přes výše uvedené závěry posoudit námitky směřující k udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Ani ty však nemohly založit přijatelnost kasační stížnosti.

[30] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu a následně námitkami podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (vada řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu).

[31] Stěžovatel namítá, že krajský soud se se žalobními námitkami nevyřadil přesvědčivým a přezkoumatelným způsobem, v rámci odůvodnění toliko převzal bez bližšího rozboru a úvah veškeré závěry a tvrzení správního orgánu. K takto obecně formulované námitce může Nejvyšší správní soud konstatovat pouze to, že odůvodnění napadeného rozsudku, považuje ve vztahu k posuzování podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a za přezkoumatelné. Krajský soud přezkoumal všechny v žalobě uplatněné námitky a vlastními úvahami uvedenými v odůvodnění dospěl k závěru o jejich nedůvodnosti.

[32] Stěžovatel dále namítl, že krajský soud založil přezkum napadeného rozhodnutí na nepřípustném obratu důkazního břemene, kdy v podstatě po účastníku řízení o udělení mezinárodní ochrany požaduje přednesení důkazů o pravdivosti jím tvrzených skutečností.

[33] Stěžovatel správně poukázal na povinnost žalovaného, který musí v případě neudělení mezinárodní ochrany shromáždit všechny dostupné důkazy vyvracející či zpochybňující věrohodnost výpovědi žadatele, přičemž není povinností žadatele o mezinárodní ochranu, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí opřenou o všechny relevantní důvody, na jejichž základě posléze správní orgán jeho výpověď posoudí (srov. rozsudek ze dne 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004 - 57, rozsudek ze dne 24. 2. 2004, čj. 6 Azs 50/2003 – 89, rozsudek ze dne 7. 12. 2005, čj. 4 Azs 151/2005 - 86). Krajský soud ve vztahu k tvrzení, že bývalý ministr obrany Serj Sarkisjan, se kterým stěžovatel a jeho otec spojovali své obtíže v zemi původu, je nyní prezidentem, uvedl, že *důkazní břemeno k uváděné obavě leží na žalobci a ten žádné důkazy ve smyslu postihování politických oponentů ze strany vládnoucího prezidenta nepředložil*. Tento právní názor krajského soudu je tedy evidentně v rozporu se shora zmíněnou judikaturou. Tato judikatura se však může uplatnit pouze v případě, že zde jsou nějaká tvrzení, která je nutno prokazovat.

[34] Zde je třeba zdůraznit, že stěžovatel v průběhu řízení před správním orgánem tuto skutečnost (že Serj Sarkisjan je nyní prezidentem) vůbec nezminil, poprvé ji vyslovil až v žalobě. Stěžovatel během doplňujícího pohovoru sice odkázal na tvrzení svého otce, který uvedl, že tehdejší ministr obrany je nyní prezidentem, netvrdil však, že by z této skutečnosti měly pro něj či stěžovatele plynout nějaké důsledky, dříve nezminěné. Stejně tak stěžovatel v žalobě i kasační stížnosti toliko uvedl, že Serj Sarkisjan je nyní více politicky exponován, jaké důsledky má tato skutečnost do jeho postavení, však neuvedl. Nebylo zde tedy žádné nové tvrzení, které měl žalovaný, potažmo krajský soud dokazovat.

[35] Namítá-li v této souvislosti stěžovatel, že měl žalovaný v souvislosti s touto událostí obstarat informace o situaci v jeho zemi ve vztahu k postihování politických oponentů, jedná se o nedůvodnou námitku, neboť žalovaný takové informace obstaral (srov. v rozhodnutí citovaná Informace Ministerstva zahraničních věcí č. j. 122001/2010-LPTP k č. j. MV-98915-1/OAM-2010 ze dne 22. 11. 2010) a vyvodil z nich závěr, že pro své politické přesvědčení nebyl doposud nikdo ze strany HŽK pronásledován či vězněn (srov. s. 11 rozhodnutí žalovaného), proto z tohoto důvodu nemůže stěžovateli pro jeho politické přesvědčení v zemi původu hrozit vážná újma.

[36] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítá, že žalovaný pouze konstatuje, že důvodem neudělení mezinárodní ochrany je fakt, že stěžovatel nesdělil žádné hodnověrné skutečnosti o jeho pronásledování a jeho postup je účelový. Takový závěr je podle stěžovatele nepřezkoumatelný a je spíše vyjádřením subjektivní úvahy žalovaného. Tento argument stěžovatele je nepřipadný, neboť část odůvodnění, ve které žalovaný dospěl k těmto závěrům, se netýká posuzování důvodů pro udělení doplňkové ochrany, ale pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu podle § 12 zákona o azylu (srov. s. 8 a 9 rozhodnutí žalovaného). Nadto, jak bylo uvedeno výše, Nejvyšší správní soud se přezkumem úvah žalovaného ve vztahu k tomuto ustanovení nemůže zabývat.

[37] Stěžovatel dále namítá, že žalovaný ignoruje veškeré stěžovatelem uváděné skutečnosti. Konkrétně pak zmiňuje, že žalovaný pominul negativní skutečnosti týkající se událostí z roku 1999, kdy došlo k atentátu na K. D. a dopadů těchto událostí do postavení HŽK. Zde je třeba zdůraznit, že správní orgán při hodnocení podmínek pro udělení doplňkové ochrany vychází ze situace, jež je aktuální v době rozhodování žalovaného. K postavení HŽK v nynější době žalovaný konstatoval, že podle dostupných informací (Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 22. 11. 2010) je Arménská lidová strana marginální stranou, jež nemá v parlamentu žádné zástupce. Skutečnost, že se žalovaný při posuzování podmínek pro udělení doplňkové ochrany nezabýval postavením zmíněné politické strany v minulé době (v době po roce 1999), ale pouze

v době současné, nelze žalovanému vyčítat. Zatímco důvody pro udělení azylu je třeba zkoumat ve vztahu k okolnostem, za nichž žadatel o azyl zemi opustil (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 4. 2004, č. j. 7 Azs 64/2003 – 39), v případě zkoumání důvodů pro udělení doplňkové ochrany je určující doba případného návratu žadatele do země původu (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2008, č. j. 5 Azs 80/2007 – 87). Dokazování a posuzování skutkových okolností, konkrétně situace v zemi původu žadatele ve vztahu k jeho individuálním poměrům a k dalším faktům, které je sám schopen doložit, nebo které jsou jinak zřejmé, je nutno vázat k okamžiku, kdy má být o doplňkové ochraně rozhodováno, tedy se zřetelem k současnosti, či spíše blízké budoucnosti, nikoli však směrem do minulosti (usnesení NSS ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 Azs 17/2011 – 80).

[38] Další kasační námitka směřuje do posouzení vlivu skutečnosti, že arménským prezidentem byl zvolen Serj Sarkisjan, s jehož působením a vlivem žalobce spojoval obtíže své a svého otce v zemi původu. Podle stěžovatele, ačkoli žalovaného na tuto skutečnost výslovně upozornil v rámci výslechu dne 1. 11. 2010 (stěžovatel má zřejmě na mysli doplňující pohovor ze dne 25. 10. 2010, *pozn. soudu*), ten pouze konstatuje bez opory v jakýchkoli důkazech, že tato skutečnost není důvodem pro revizi jeho závěrů (s. 11). Nejvyšší správní soud k tomuto musí uvést, že nikde v rámci odůvodnění rozhodnutí žalovaného se nenachází pasáž, jež by se s tímto tvrzením stěžovatele vypořádala (a to ani na stěžovatelem uváděné s. 11 – zřejmě došlo se záměnou s rozhodnutím žalovaného ve věci žalobcova otce vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 1 Azs 10/2012). Tato skutečnost plyne z toho, že stěžovatel v průběhu doplňujícího pohovoru provedeného dne 25. 10. 2010 tuto skutečnost vůbec neuváděl, ani nezminil. K otázce žalovaného, zda chce vzhledem k době, která uplynula od posledního pohovoru, uvést nějaké nové skutečnosti, odpověděl, že *nic nového nemá, co nového bylo, dodal a řekl otec*. K otázce, zda sleduje vývoj ve své vlasti, uvedl, že pokud ví, *není tam nic zvláštního, jen tam zdražují, není práce, s kým mluvíš, každý chce utéct, kdo odtamtud přijel, už se tam nechce vracet*. Je sice pravdou, že v rámci doplňujícího pohovoru vedeného s otcem stěžovatele (na nějž stěžovatel odkazoval), tento uvedl, že novým prezidentem je osoba, která byla dříve ministrem obrany. Nevyvozoval z toho však žádné důsledky pro jeho ani synův azylový příběh. Nebylo tedy třeba, aby toto tvrzení žalovaný dále posuzoval.

[39] Dle stěžovatele opomněl žalovaný reagovat na stěžejní výtku Nejvyššího správního soudu ohledně závěru žalovaného, že důvodnost jeho obav je snižována vycestováním a návratem stěžovatele z Arménie do ČR. K tomu je nutno uvést, že Nejvyšší správní soud v předcházejícím rozsudku ve věci stěžovatele (rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2008, č. j. 1 Azs 29/2008 – 50) žalovanému ničeho nevytýkal ve vztahu k závěrům ohledně vycestování stěžovatele do Arménie v roce 2005 a návratu do ČR. Stejně tak rozsudek Krajského soudu v Brně navazující na tento rozsudek zdejšího soudu nijak žalovaného nevybízel k novému či odlišnému posouzení těchto tvrzení stěžovatele.

[40] V závěru kasační stížnosti stěžovatel namítá, že jej žalovaný opětovně neseznámil s protokoly o výslechu jeho otce, ačkoli skutečnosti uváděné stěžovatelem a jeho otcem žalovaný vzájemně konfrontuje. V souvislosti s touto kasační námitkou je nutno přisvědčit krajskému soudu, že nyní přezkoumávané rozhodnutí žalovaného není postaveno na konfrontaci výpovědi stěžovatele a jeho otce (opačně tomu bylo v případě prvního rozhodnutí žalovaného). Situaci, kdy správní orgán učinil závěr o nevěrohodnosti výpovědí více žadatelů o azyl týkajících se týchž skutkových okolností na základě rozporů mezi těmito výpověďmi, se zdejší soud zabýval např. v rozsudku NSS ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 Azs 18/2007 - 55. Nejvyšší správní soud k této otázce uzavřel, že „*zjistí-li správní orgán, že výpovědi žadatelů o azyl o týchž skutečnostech si odporují, je jeho povinností poskytnout těmto žadatelům možnost rozporů vysvětlit, jinak je závěr správního orgánu o nevěrohodnosti takových výpovědí v rozporu s § 3 správního řádu z roku 2004*“. Stěžovatelem by tedy musel být s listinným důkazem obsahujícím výpověď jeho otce seznámen v tom případě,

kdy by z něj správní orgán při hodnocení stěžovatelových tvrzení, alespoň pokud jde o porovnání výpovědí obou žadatelů, také vycházel (srov. rozsudek ve věci stěžovatele ze dne 13. 8. 2008, č. j. 1 Azs 29/2008 – 50). Tak tomu ovšem v daném případě nebylo.

IV. Závěr

[41] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečné odpovědi na všechny námitky podané stěžovatelkou v kasační stížnosti. Kasační stížnost není přijatelná ani pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon, tedy změnit výklad určité, dosud správními soudy jednotně řešené právní otázky. Nejvyšší správní soud konečně neshledal žádné zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele a které by tak mělo za následek přijatelnost kasační stížnosti. Za těchto okolností soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

[42] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. května 2012

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu